

ESKOO

Jokainen tarvitsee joskus apua, tukea ja kannustusta

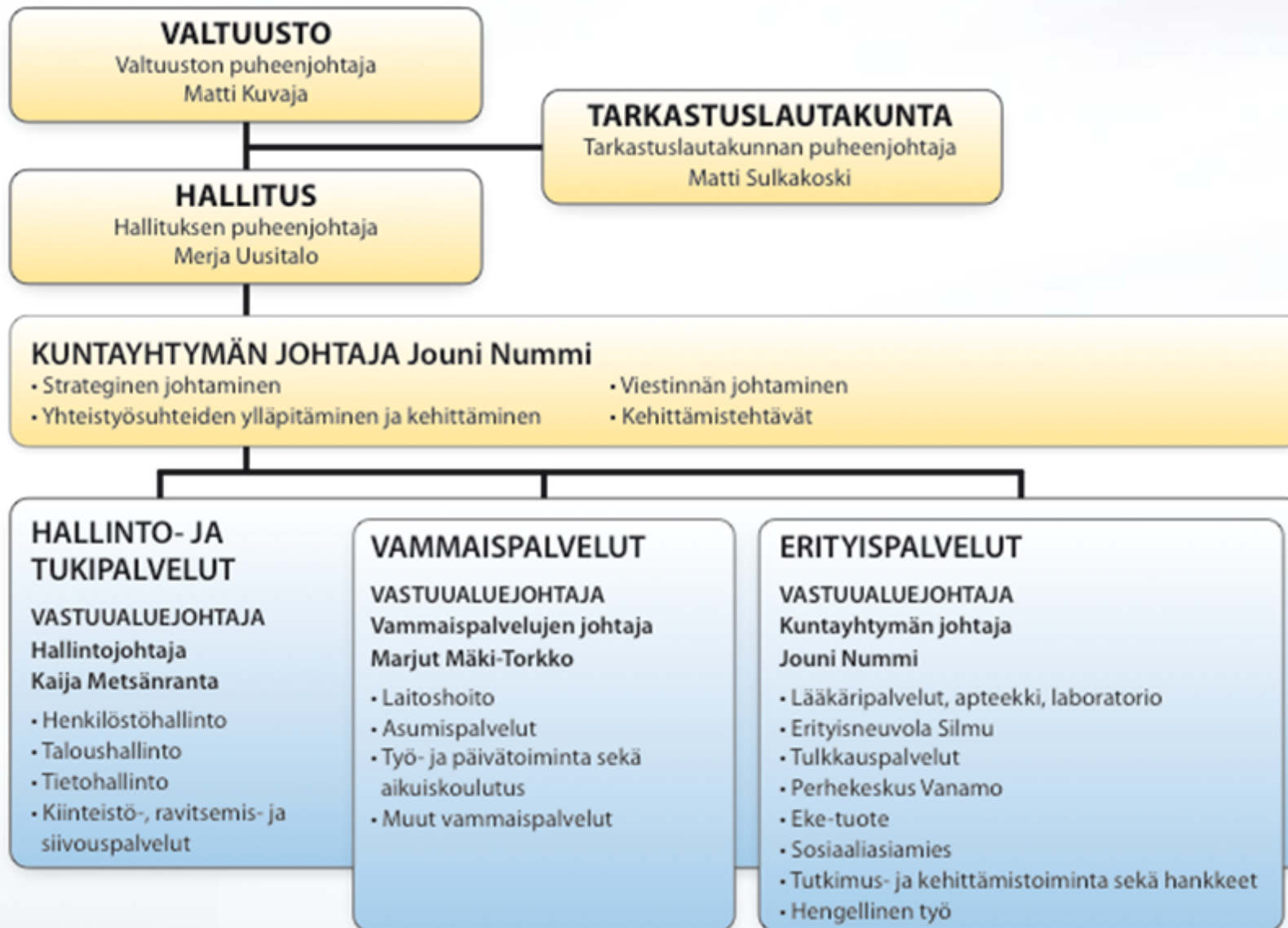
Kehitysvammahuollon yhteistyökokous 08.11.2011 Seinäjoki

Ajankohtaista kuntayhtymästä

Jouni Nummi, kuntayhtymän johtaja

PÄÄTÖKSENTEKO JA VASTUUALUEET

TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä on sosiaalihuollon erityispalvelujen asiakaslähtöinen osaaja, verkostoitunut palvelujen kehittäjä ja tuottaja.

Kuntayhtymän toiminnassa korostuvat asiakkaan elämänkaaren eri vaiheissa ja monitahoisissa tilanteissa tarvittavat vammaispalvelut.

Palvelut tuotetaan yksilöllisesti ja kilpailukykyisesti.

IHMISARVON KUNNIOITUS

VASTUULLISUUS

UUDISTUMISKYKY

Visio 2020

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymällä on tunnustettu rooli oman ERVA-alueensa ja omien jäsenkuntiensa palvelustrategioissa sosiaalihuollon osaajana, verkostoituneena kehittäjänä ja palvelujen tuottajana.

Kuntayhtymän palvelut suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä asiakkaiden, heidän läheistensä sekä alan järjestöjen kanssa joustavasti erilaisia toteutusmalleja käyttäen palvelukysynnän mukaan. Uudistuvat toimintamallit ja liikkuvat palvelut ovat Eskoon tavaramerkki.

Kuntayhtymällä on strategisia kumppanuussuhteita palvelujen järjestäjien, kehittäjien ja tuottajien kanssa.

STRATEGISET HANKKEET

Neuropsykiatristen palveluiden kehittäminen

- Autismikirjojen asumisen kehittämishanke (ARA, TEKES)

Eskoo Pohjalaismaakuntien resurssikeskukseksi

- Kaste-hanke
- Sosiaalialan osaamiskeskuksen kytkeminen Eskooseen

Lyhytaikaisen tilapäishoidon kehittäminen

- Kattaa kaikki mutta painopisteenä lapset ja nuoret

Palvelurakenteen kehittäminen laitoksista yksilölliseen asumiseen

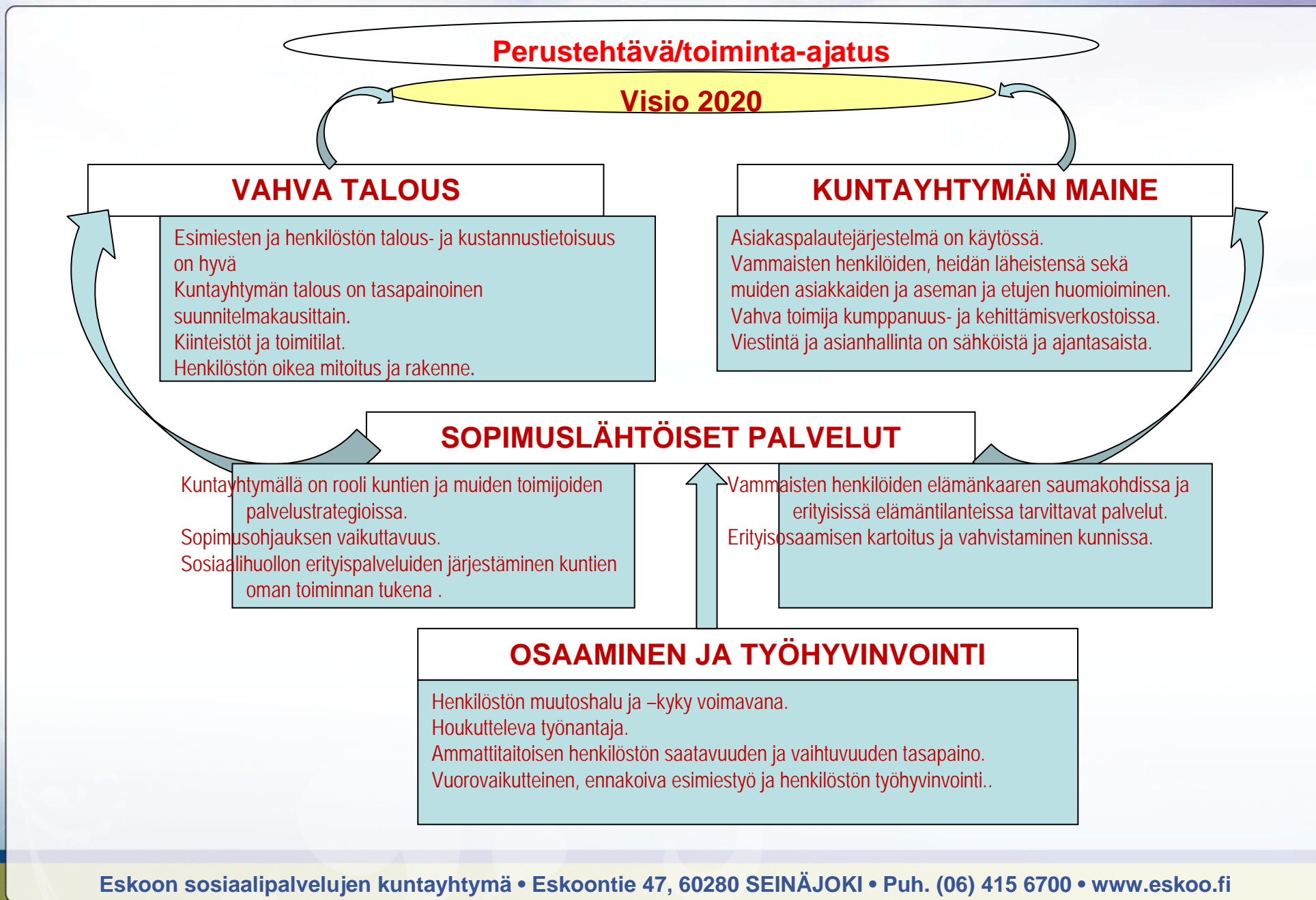
- Kehas: toimeenpanosuunnitelman laatiminen osana alueellista strategiaa *sisältäen työ- ja päivätoiminnan kehittämisen*
- Muutosten kytkytyminen osaksi kuntien omia palvelustrategioita

Kiinteistö- ja toimitilastrategia

- Maankäyttösuunnitelma kytkettynä yhdyskuntarakenteen suunnitteluun
- Toimitilojen kehittämisen/jalostamisen tulevaisuussuunnitelma

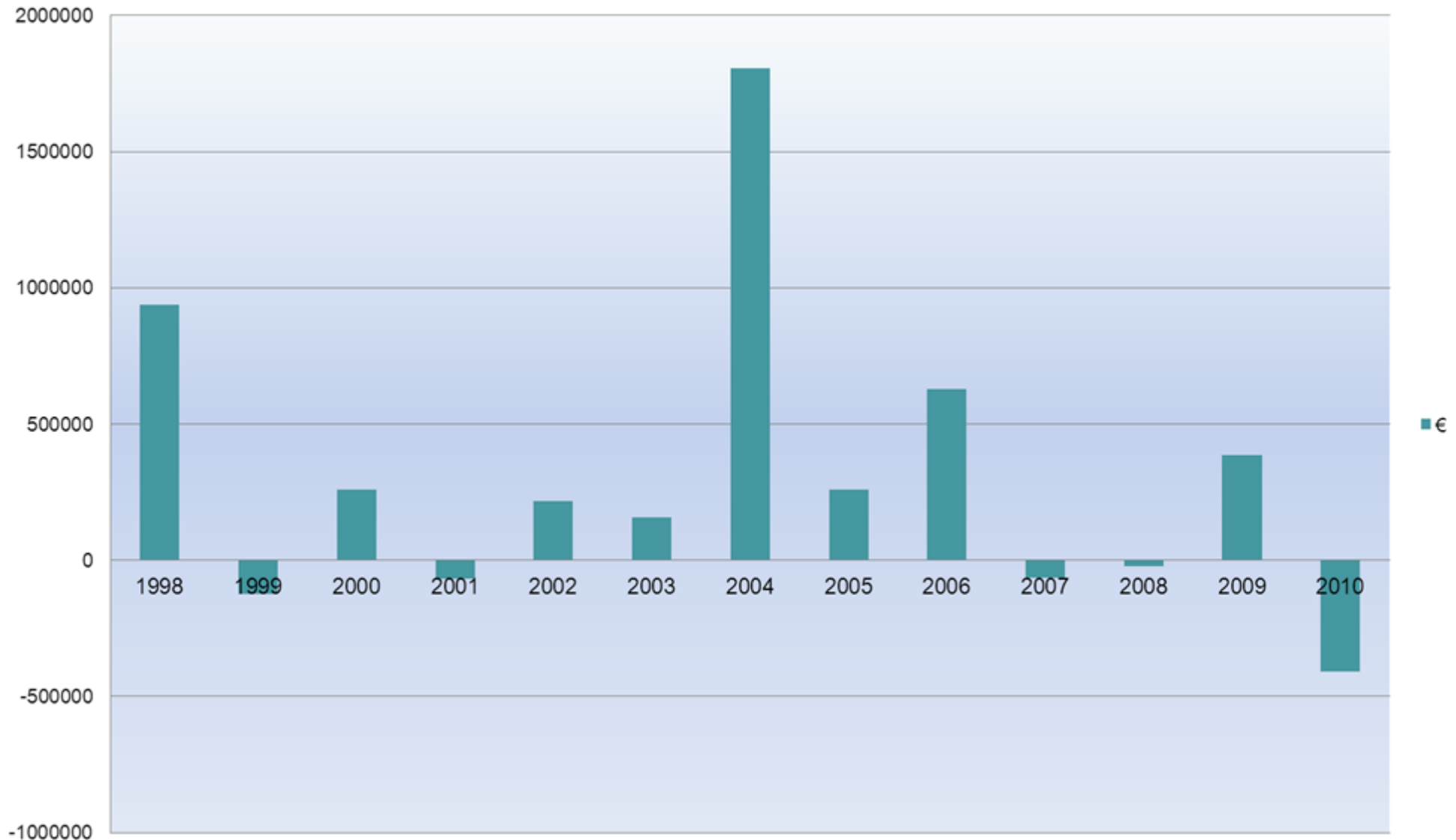
Laatujärjestelmä

- Rakentaminen, käyttöönotto ja jalkauttaminen
- Jatkuva parantaminen ja prosessien kehittäminen

Ylijäämä / alijäämä € v. 1998 - 2010

POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA I

Sosiaaliturvan kehittämisessä pääpaino on palveluiden laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa sekä etuuksien kehittämisessä niin, että jokaisen toimeentulo turvataan. Sosiaaliturva osaltaan vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä rohkaisee edistämään omaa hyvinvointia ja ottamaan vastuuta itsestä ja lähimmäisistä.

Hallitus painottaa julkisten palveluiden merkitystä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden takaajana. Kuntien mahdollisuutta järjestää palveluja vahvistetaan. Sosiaali- ja terveystalvet järjestetään yhtenä kokonaisuutena painottaen ennaltaehkäisyä ja asiakkaan asemaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä eriarvoisuuden vähentäminen otetaan huomioon kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja sisällytetään kaikkien hallinnonalojen ja ministeriöiden toimintaan.

Köyhyys ja syrjäytyminen aiheuttavat muun muassa inhimillistä kärsimystä, terveyseroja ja eriarvoisuutta. Hallitus toimii voimakkaasti köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan. Tämä edellyttää eri sektorien ja hallinnonalojen yhteisiä toimia, työllisyyden, työkyvyn ja osallisuuden vahvistamista sekä sosiaaliturvasta huolehtimista. Yhdessä pidetään kaikista huolta.

POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA 2

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuu säilytetään kunnilla. Laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden varmistamiseksi ja rahoituksen turvaamiseksi tulee muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä vahvoja peruskuntia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen ja rahoittamiseen kykenevän vahvan kunnan vaihtoehtona voidaan tarvittaessa antaa mahdollisuus poikkeusmenettelyyn, jossa kunnat yhdessä voivat muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä, väestöpohjaltaan riittävän suuria sosiaali- ja terveydenhuoltoalueita. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistuksen toteutus selvitetään osana kunta- ja palvelurakenneselvitystä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus- ja järjestämisvastuu on samalla organisaatiolla (kunta tai sote-alue). Kunnat ja sosiaali- ja terveydenhuoltoalueet vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluista sekä osasta erikoissairaanhoidon tehtäviä (esimerkiksi nk. peruserikoissairaanhoido) sekä vastaavasti sosiaalihuollon tehtävistä tavoitteena mahdollisimman laajan palvelukokonaisuuden muodostuminen. Tarkoituksenmukaisen työnjaon perusteella määriteltävistä erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon tehtävistä kunnat ja sote-alueet vastaavat yhdessä. Sairaanhoidopiirien ja erityishuoltopiirien palvelutuotantoa käytetään täydentämään kuntien ja sote-alueiden palveluja.

POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA 3

Kuntien ja sote-alueiden **yhteisiä tehtäviä varten on viisi erityisvastuualuetta (Erva)**. Erva-alueen tehtäviin kuuluvat muun muassa **vaativat keskitettävät terveyden- ja sosiaalihuollon palvelut sekä alueellaan tutkimukseen, kehittämiseen ja koulutukseen liittyviä tehtäviä.**

Ympäri vuorokautinen perustason sosiaali- ja terveydenhuollon päivystys kuuluu kunnan tai sote-alueen tehtäviin. Päivystys toteutetaan yhteistyössä erva-alueen kanssa. **Erva-alueen tehtävänä on järjestää vastuualueensa kuntien ja sote-alueiden päivystyksiä täydentävä erikoissairaanhoidon ympärivuorokautinen päivystys sekä vastaavasti sosiaalihuollon päivystys.**

Palvelurakennemuutoksen toteuttamiseksi säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, rahoitusta, kehittämistä ja valvontaa koskeva laki.

Jatketaan sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisuudistusta. **Syksyn 2011 aikana** laaditaan **aikataulu** tällä hallituskaudella toteutettaville lainsäädäntöuudistuksille.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisessa otetaan huomioon alueiden erilaisuus, kuten kasvukeskusten erityispiirteet, harva asutus, pitkät etäisyydet, saaristoisuus ja kielelliset olosuhteet.

POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA 4

Kuntien järjestämisvastuulla olevat palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti sekä laadukkaalla ja kustannusvaikuttavalla tavalla. **Kunta voi tuottaa palvelut itse, yhdessä toisten kuntien kanssa tai ostaa ne toiselta kunnalta tai yksityisiltä palvelutuottajilta** (yritykset, järjestöt, säätiöt). Yksityinen ja kolmas sektori täydentävät kuntien palveluja. Kolmannen sektorin ja seurakuntien osaamista ja kokemuksia hyödynnetään.

Kuntien tulee laatia palvelustrategia, johon sisältyvät kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut sekä palvelut, jotka kunta on ottanut järjestettäväkseen. Palvelustrategian tulee toteuttaa, konkretisoida ja tarkentaa palvelujen kehittämistä koskevia linjauksia.

Selvitetään hankintalain soveltamista nykyistä rajatummin tilanteissa, joissa on kyse erityisen haavoittuvien asiakasryhmien (mm. vammaiset, vanhukset, lapset) pitkäaikaisten tai harvoin tarvittavien palvelujen järjestämisestä. Hankintalakia uudistettaessa huomioidaan myös pienten tuottajien asema ja kielelliset erityispiirteet.

POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA 5

Laaditaan lainsäädäntö asiakkaiden ja potilaiden itsemääräämisoikeudesta ja sen rajoittamisesta. Uudistamiseen sisällytetään sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työturvallisuuden vaatimukset sekä YK:n vammaissopimuksen edellytykset.

Asiakasmaksujärjestelmän kehittämistä jatketaan, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon maksut eivät muodostuisi palvelujen käytön esteeksi. Maksukattoja yhdistetään ja uudistetaan. Tavoitteena on luoda terveydenhuollon yhtenäinen maksukattojärjestelmä yhdistämällä kunnallisen terveydenhuollon maksukatto ja lakisääteisen sairausvakuutuksen lääkekustannusten enimmäisvuosiomavastuuosuus. Yhtenäisen maksukaton käyttöönotto edellyttää toimeenpanoon soveltuvaa sähköistä tietojärjestelmää.

Palveluasumisen maksuja uudistetaan sosiaali- ja terveysministeriön työryhmän ehdotusten pohjalta siten, että kunnan järjestämisvastuulla oleviin **asumispalveluihin säädetään valtakunnallisesti yhdenmukaiset asiakasmaksujen määräytymisperusteet.** Yhtenäistetään tehostetun palveluasumisen maksut ja säädetään niin sanottu vähimmäiskäyttövara.

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksusäännökset kootaan samaan lakiin maksujärjestelmän läpinäkyvyyden parantamiseksi.

POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA: VAMMAISTEN PALVELUT

Jatketaan vammaispoliittisen ohjelman (VAMPO) toimeenpanoa. **Erityisinä kohteina ovat säädösmuutosten valmistelu ja voimaansaattaminen YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen ratifioimiseksi, vammaisten työllistymisen edistäminen, esteettömyyden lisääminen sekä vammaistutkimuksen vahvistaminen.**

Varmistetaan vammaisten lakisääteisen henkilökohtaisen avun kattavuutta. Lisätään kotipalvelujen saatavuutta. Tehdään kokonaisselvitys vammaisten apuvälinepalveluista mukaan lukien auton hankintajärjestelmä ja avustajakoirat. Samassa yhteydessä arvioidaan invalidivähennyksen asema verotuksessa.

Vammaislainsäädännön uudistamista jatketaan osana sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisuudistusta. **Tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden tarvitsemista erityispalveluista säädetään uudistetussa erityislaissa, joka koskee yhdenvertaisesti kaikkia vammaisryhmiä.**

Jatketaan meneillään olevaa kehitysvammahuollon rakennemuutosta ja kehitetään palveluja, jotka mahdollistavat myös vaikeimmin vammaisten henkilöiden asumisen lähiyhteisössä. **Kehitysvammalaitosten osuutta pitkäaikaisena asumisympäristönä vähennetään edelleen kohdistamalla nämä erittäin vaativaa hoivaa ja hoitoa tarvitseville kehitysvammaisille.**

HALLITUSOHJELMA JA LAINSÄÄDÄNNÖN KEHITYS, YHTEENVETOA

- Rakenteet muuttuvat
- Laitoshoidon korvataan muilla palveluilla v. 2020 mennessä
  - > KEHAS –työryhmä: toimeenpanosuunnitelma v. 2012 aikana
- Kuntien vastuut (ja koko) kasvavat
- Erityisosaamisen rooli säilyy, mutta mikä on alueellinen rakenne ?
- Lainsäädäntöä kehitetään merkittävästi
- Laadun ja asiakaslähtöisyyden merkitys korostuu
- Massatuotannosta kohti yksilöllisiä valintoja
- Kuntia velvoitetaan strategiseen suunnitteluun (“Kuntien tulee laatia palvelustrategia....”)

ESKOO

Jokainen tarvitsee joskus apua, tukea ja kannustusta

Kiitos